

Instellingsbesluit Taskforce VVC

Besluit van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 12 november 2003, nr. DCE/2003/85282, Directie Coördinatie Emancipatiebeleid, houdende de instelling van de Taskforce 'Vrouwen, Veiligheid en Conflict' (Instellingsbesluit Taskforce VVC)

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Handelende in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Staatssecretaris van Defensie;

Besluit:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. de Taskforce: de Taskforce 'Vrouwen, Veiligheid en Conflict';
- b. de minister: de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Artikel 2. Doel Taskforce

Er is een onafhankelijke Taskforce 'Vrouwen, Veiligheid en Conflict', die tot doel heeft op nationaal en internationaal niveau de rol van vrouwen te vergroten in conflictpreventie, conflictoplossing en internationaal op het terrein van naoorlogse wederopbouw.

Artikel 3. Taken Taskforce

De Taskforce heeft op nationaal en internationaal niveau de volgende taken:

- a. het *actief bevorderen* van een optimale uitvoering van de volgende aanbevelingen uit het Clingendaelrapport:
 - Zorg voor commitment bij relevante personen die met het onderwerp te maken hebben;
 - Vergroot de expertise van het personeel binnen de departementen en in het veld (ook van lokale vrouwen en vrouwenorganisaties) door middel van training;
 - Maak instrumenten die ingezet worden gender-sensitief;
 - Besteed aandacht aan rollen van vrouwen in conflictsituaties en aan de

culturele en historische achtergrond van de gebieden waar missies heengezonden worden;

- Vergroot de rol van lokale vrouwen in conflictgebieden in de voorbereiding, implementatie en monitoring van alle activiteiten die te maken hebben met de rol van vrouwen in conflictsituaties;
- b. het meewerken aan een krachtige uitvoering van VN-resolutie 1325 door bij te dragen aan het vergroten van de rol van vrouwen in conflictpreventie, conflictoplossing en naoorlogse wederopbouw;
- c. het *ontwikkelen of laten ontwikkelen* van ideeën en het zorgdragen voor de *uitwisseling van kennis en ervaring* ter ondersteuning van de betrokken instellingen en;
- d. het *monitoren* van de activiteiten die door de Rijksoverheid worden ondernomen om de rol van vrouwen in conflictpreventie, conflictoplossing en naoorlogse wederopbouw te vergroten.

Artikel 4. Budget en verantwoording

1. De minister reserveert ten behoeve van de activiteiten van de Taskforce voor de jaren 2004, 2005 en 2006 een budget naar aanleiding van het door de Taskforce op te stellen werkplan met begroting. Voor het eerste jaar zal het werkplan aangeleverd worden voor 1 januari 2004; voor het tweede en derde jaar respectievelijk voor 1 oktober 2004 en voor 1 oktober 2005.

2. De Taskforce legt verantwoording af aan de minister via halfjaarlijkse rapportages en een eindrapportage.

Artikel 5. Leden Taskforce

De Taskforce bestaat uit de volgende leden:

- a. mevrouw A. Jorritsma, tevens voorzitter;
- b. mevrouw M. Stroosnijder;
- c. de heer R.H. Sandee;
- d. mevrouw M.A. Berndsen;
- e. de heer I. Korthals Altes;
- f. mevrouw M. Danon;
- g. mevrouw T. Hilhorst.

Artikel 6. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst, werkt terug tot en met 15 november 2003 en vervalt op 15 november 2006.

Artikel 7. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Instellingsbesluit Taskforce VVC.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 12 november 2003.

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A.J. de Geus.*

Toelichting

Algemeen

Dagelijks worden we op tv en in de pers geconfronteerd met beelden van oorlog en conflicten. Bij het uitbreken van gewapende conflicten zijn voor een groot deel onschuldige burgers, vooral vrouwen en kinderen, slachtoffer van geweld. Vaak worden zij van huis en haard verdreven; lopen vrouwen en meisjes extra risico om slachtoffer te worden van verkrachting en seksueel misbruik en neemt, als gevolg van mobilisatie van mannelijk militair- en politiepersoneel gedurende de oorlog en bij vredesoperaties, vrouwenhandel in het gebied toe. Voor duurzame vrede, veiligheid en de ontwikkeling is bepalend in welke mate de plaatselijke bevolking (vrouwen en mannen), betrokken is bij het voorkomen en beheersen van conflicten en zeggenschap heeft over het proces van vrede en verzoening.

Internationale ontwikkelingen

Sinds een aantal jaren bestaat internationaal het besef dat vrouwen een positieve rol kunnen spelen in conflictoplossing en wederopbouw. Vrouwen en meisjes dienen niet slechts als slachtoffer te worden beschouwd, maar zijn ook actor in conflictpreventie, conflictoplossing en bij naoorlogse wederopbouw.

Ontwikkeling van gendergevoelige initiatieven en capaciteitsopbouw is gewenst, bij VN-organisaties en instituten, alsook in de VN-raden, humanitaire en vredesmissies, internationale gerechtshoven en onderzoekscommissies die betrokken zijn bij conflictoplossing en naoorlogse wederopbouw.

De Vierde VN Wereld Vrouwen Conferentie in Beijing (1995) heeft het onderwerp 'Vrouwen en gewapend conflict' als onderdeel van het wereldwijde actieprogramma 'Beijing Platform voor Actie' op de internationale agenda geplaatst. De VN Veiligheidsraad nam op 31 oktober 2000 een resolutie (1325) aan over Vrouwen in conflictsituaties. Deze resolutie is gebaseerd op ondermeer het Beijing Platform voor Actie.

Na Beijing kwam de Raad van Europa met een gedocumenteerd rapport over Gender Mainstreaming en met diverse onderzoeken over vrouwen als slachtoffer van conflicten. Het Europees parlement nam in december 2000 een resolutie aan: 'De rol van vrouwen bij de vreedzame conflictregeling' (2000/2025(INI)).

Inmiddels maakt het Statuut van het Internationaal Gerechtshof melding van mogelijke vervolging van seksueel geweld gericht tegen vrouwen, in het bijzonder verkrachting en systematische verkrachting in gewapend conflict; evenals de aanvaarding van procedures door het Hof die garanderen dat behandeling van dergelijke geweldsmisdrijven geschiedt op een wijze waardoor en in een omgeving waarin vrouwen zonder angst kunnen getuigen. Speciale aandacht hierbij verdient de positie van vrouwen bij grensoverschrijdend vluchtelingenbeleid en het verschaffen van informatie over de betekenis van vrouwenrechten.

Tot slot nam begin 2003 het Comité van ministers van de Raad van Europa op een ministeriële conferentie nog een resolutie aan over het genderperspectief en de rol van vrouwen en mannen in conflictpreventie, conflictoplossing en naoorlogse wederopbouw.

Praktijk

Geconstateerd kan worden dat in de praktijk vrouwen in veel landen niet of onvoldoende deelnemen aan politieke besluitvorming, en dat dit mischien wel het sterkst geldt op het ter-

rein van vrede en veiligheid. De coördinerend bewindspersoon emancipatiebeleid deelt de zorg dat vrouwen, als gelijkwaardige burgers, nog immer slechts in zeer geringe mate betrokken zijn bij de vredesonderhandelingen, interventies op het gebied van ordehandhaving en vrede e.a. en dat vrouwen vaak in meer dan één opzicht in onevenredige mate de gevolgen dragen van oorlog en conflictsituaties.

Derhalve heeft het Instituut Clingendael, in opdracht van de Directie Coördinatie Emancipatiebeleid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, vooruitlopend op mogelijk nieuw beleid, van september 2001 tot medio 2002 een onderzoek gedaan naar de rol van vrouwen in conflictpreventie, conflictoplossing en naoorlogse wederopbouw¹. Aan het instituut is het nadrukkelijke verzoek gedaan conclusies en aanbevelingen te formuleren die direct toepasbaar zijn voor de Nederlandse inzet in de (inter)nationale praktijk. Het onderzoek is begeleid door een klankbordgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de Ministeries van Defensie, van Buitenlandse Zaken en de Directie Coördinatie Emancipatiebeleid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De toenmalig coördinerend bewindspersoon emancipatiebeleid heeft het rapport op 5 juli 2002 aan de Tweede Kamer doen toekomen. In de aanbiedingsbrief is de oprichting van een Taskforce Vrouwen, Veiligheid en Conflict aangekondigd.

Taskforce

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft vanuit zijn rol als coördinerend bewindspersoon Emancipatiebeleid de taak om belangwekkende onderwerpen op het gebied van emancipatie te agenderen. Hij heeft daarom, in nauwe samenwerking met de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Staatssecretaris van Defensie, het initiatief genomen om een onafhankelijke Taskforce te installeren die zelfstandig, onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, gedurende drie jaar gaat opereren.

De Ministeries van Buitenlandse Zaken en van Defensie zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van VN-resolutie 1325 'Vrouwen, Vrede en Veiligheid' en de aanbevelingen in het Clingendael-rapport.

De Taskforce zal o.a. aandacht vragen voor geweld tegen vrouwen bij humanitaire acties en vredesmissies, oorlogs- en conflictsituaties, geweld in asielzoekerscentra en de aandacht daarbij vooral richten op de mandaten, procedures en opleidingen voor politie en militair personeel. Hierbij kan gedacht worden aan de samenstelling en de voorbereiding van Nederlandse contingenten die deelnemen aan militaire- en politiemissies of betrokken zijn bij het opstarten van demobilisatie en reconstructieprogramma's of de aanwezigheid van kennis op het terrein van seksespecifieke gewelddaden tegen vrouwen en meisjes in conflictsituaties.

Artikelsgewijs

Artikel 3

Het bedoelde onderzoek betreft het onderzoeksrapport 'Versterking van de positie van de vrouw en versterking van genderdeskundigheid in conflictpreventie, -oplossing en postconflict-situaties' van het Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen Clingendael, dat op 4 juli 2002 door toenmalig Staatssecretaris voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw Verstand, aan de Tweede Kamer is aangeboden (szw200501).

In oktober 2000 heeft de VN Veiligheidsraad resolutie 1325 'Vrouwen, Vrede en Veiligheid' aangenomen. Deze resolutie roept op tot zowel het versterken van de rol van vrouwen in besluitvormingsprocessen rond vrede en veiligheid als tot een grotere aandacht voor de effecten van conflict en vredesoperaties op vrouwen. In een brief van 26 maart 2003 hebben de verantwoordelijke bewindspersonen van Buitenlandse Zaken en van Defensie de Tweede Kamer geïnformeerd over de manier waarop zij invulling willen geven aan deze resolutie (P/2003001016).

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A.J. de Geus.*

¹ 'Womens roles in conflict prevention, conflict resolution and postconflict reconstruction.'